

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії та теорії танцю

Декан факультету
хореографічного мистецтва
Ірина МОСТОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА МЕТОДИКА ЇЇ РОЗВИТКУ

Освітньо - професійна програма
«Хореографія»
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво
Мова викладання – українська

Розробник:

Старший викладач кафедри народної хореографії та теорії танцю – Олена КУРДУПОВА

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії та теорії танцю

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри народної хореографії та теорії танцю,
доцент

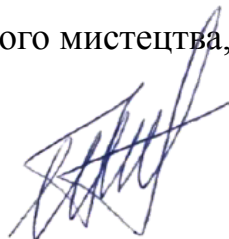

Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Голова ради ФХМ
Декан факультету хореографічного мистецтва,
кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова	
Загальна кількість годин -90	Спеціальність спеціальність В6 Перформативні мистецтва спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво Освітня програма Хореографія	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Аудиторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: магістр	30 год.	10 год.
		Практичні	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Вид контролю: екзамен 2 сем.	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 30/60

для заочної форми навчання — 10/80

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Виконавська майстерність та методика її розвитку» – дисципліна з циклу обов'язкових освітніх компонентів, загальним обсягом – 3 кредити.

Навчальний курс «Виконавська майстерність та методика її розвитку» продовжує підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності продовжує підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво, освітньо-професійної програми «Хореографія». Зміст курсу покликаний сформувати професійні навички по розвитку виконавської майстерності танцівника, удосконалити фізичні дані та техніку виконання

складних танцювальних рухів. Дисципліна необхідна для підготовки висококваліфікованих фахівців, які отримують виконавські навички, володіють методикою виконання тренувальних вправ та танцювальних рухів.

Мета навчальної дисципліни – придбання необхідних знань, умінь та навичок, які допоможуть студентам стати професійними артистами, постановниками, керівниками танцювальних колективів.

Засвоєння навчальної дисципліни «Виконавська майстерність та методика її розвитку» забезпечує набуття наступних **спеціальних компетентностей**:

СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.

СК17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

Програмними результатами вивчення дисципліни «Виконавська майстерність та методика її розвитку» є навички, що дозволяють:

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Виконавська майстерність та методика її розвитку» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Розвиток та удосконалення фізичних даних танцівників

Тема 1. Прийоми розвитку спеціальних хореографічних даних

Прийоми розвитку гнучкості тулубу. Прийоми розвитку «Балетного кроку». Прийоми розвитку гнучкості стопи. Прийоми розвитку виворотності. Прийоми розвитку рухливості плечових суглобів

Тема 2. Прийоми розвитку рухових навичок танцівника

Прийоми розвитку координації рухів. Прийоми розвитку стійкості. Прийоми розвитку висоти стрибків

Розділ 2. Комплекси вправ для розвитку виконавської майстерності танцівника

Тема 3. Комплекс вправ загальної фізичної підготовки танцівника

Комплекс вправ загальної фізичної підготовки для розвитку м'язової сили та витривалості танцівників. Комплекс вправ силової загальної підготовки для чоловіків.

Тема 4. Комплекс вправ партерної гімнастики

Комплекс вправ партерної гімнастики на основі рухів класичного танцю. Комплекс вправ силової партерної гімнастики для танцівників.

Тема 5. Комплекс вправ для розвитку техніки обертів.

Вправи для тренування вестибулярного апарату. Комплекс підготовчих вправ для виконання обертів на місці. Комплекс вправ для тренування обертів у просуванні по діагоналі. Комплекс вправ для тренування обертів з просуванням по колу.

Тема 6. Допоміжні вправи для покращення техніки

Допоміжні вправи для виконання поз класичного танцю. Допоміжні вправи для виконання стрибків класичного танцю. Допоміжні вправи для виконання обертів класичного танцю.

3.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	Усього годин	у тому числі			Усього годин	у тому числі		
		Ауд. роб.	Пр. роб.	Сам. роб.		Ауд. роб.	Пр. роб.	Сам. роб.
1 курс 2 семестр								
Розділ 1. Розвиток та удосконалення фізичних даних танцівників								
Тема 1. Прийоми розвитку спеціальних хореографічних даних	18	6	6	12	18	2	2	16
Тема 2. Прийоми розвитку рухових навичок танцівника.	12	4	4	8	12	2	2	10
Разом за розділом 1	30	10	10	20	30	4	4	26
Розділ 2. Комплекси вправ для розвитку виконавської майстерності танцівника								
Тема 3. Комплекс вправ загальної фізичної підготовки танцівника	12	4	4	8	12	2	2	10
Тема 4. Комплекс вправ партерної гімнастики	18	6	6	12	18	2	2	16
Тема 5. Комплекс вправ для розвитку техніки обертів.	12	4	4	8	12	1	1	11
Тема 6. Допоміжні вправи для покращення техніки виконання рухів класичного танцю.	18	6	6	12	18	1	1	17
Разом за розділом 2	60	20	20	40	60	6	6	54
Усього годин	90	30	30	60	90	10	10	80

3.3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кільк. год	
		д/в	з/в
1	Прийоми розвитку спеціальних хореографічних даних	6	2
2	Прийоми розвитку рухових навичок танцівника.	4	2
3	Комплекс вправ загальної фізичної підготовки танцівника	4	2
4	Комплекс вправ партерної гімнастики	6	2
5	Комплекс вправ для розвитку техніки обертів	4	1
6	Допоміжні вправи для покращення техніки виконання рухів класичного танцю	6	1
Разом		30	10

3.4. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва	Кількість годин ДФН/ЗФН
1.	Прийоми розвитку спеціальних хореографічних даних	12/16
2.	Прийоми розвитку рухових навичок танцівника.	8/10
3.	Комплекс вправ загальної фізичної підготовки танцівника	8/10
4.	Комплекс вправ партерної гімнастики	12/16
5.	Комплекс вправ для розвитку техніки обертів.	8/11
6.	Допоміжні вправи для покращення техніки виконання рухів класичного танцю.	12/17
Разом		60/80

3.5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практичні заняття, самостійна робота, наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань на практиці.

4. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Форма контролю

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзамену.

Передбачено **рубіжні етапи контролю** для студентів денного та заочного відділень у **формі** оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях, перевірка самостійної роботи.

4.2. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розділ 1		Розділ 2				Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6		
Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	Робота на практ.зан. – 6/4 Самост. роб. – 4/6	40	100

4.3. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ФОРМАМИ КОНТРОЛЮ

Робота на практичних заняттях –6 балів ДФН/4 бали ЗФН

Самостійна робота - 4 бали ДФН/6 балів ЗФН

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 60 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів.

Всього: 100 балів.

4.4. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти на підсумковій формі контролю

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.

Підсумковий контроль: екзамен 40 балів.

Оцінка «відмінно» (31-40 балів) ставиться, якщо здобувач на високому технічному рівні демонструє усі вивчені комплекси вправ для розвитку виконавської майстерності, не допускає методичних помилок під час виконання рухів.

Оцінка «добре» (21-30) балів ставиться, якщо здобувач на достатньому технічному рівні демонструє усі вивчені комплекси вправ для розвитку

виконавської майстерності, допускає незначні методичні помилки під час пояснення виконання рухів.

Оцінка «задовільно» (11-20 балів) ставиться, якщо здобувач на середньому технічному рівні демонструє усі вивчені комплекси вправ для розвитку виконавської майстерності або не всі комплекси рухів вивченні здобувачем правильно, допускає методичні помилки під час виконання рухів.

Оцінка «незадовільно» (0-10 балів) ставиться, якщо виконано менше 30% комплексів вивчених вправ, рівень техніки виконання нижче середнього, багато грубих помилок під час виконання рухів.

Грубими помилками є:

- незнання методики виконання комплексу рухів, передбачених програмою курсу, незнання основних теоретичних аспектів, передбачених дисципліною;

Помилками вважаються:

- неволодіння одним з умінь і навичок, передбачених програмою, але таких, що не відносяться до грубих помилок.

Недоліками є:

- неакуратне й непослідовне виконання практичних завдань.

Зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

Неформальна освіта передбачає освіту, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) передбачає освіту, яка є самоорганізованим здобуттям особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної, громадської, професійної або іншої діяльності. Зарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відбувається за наявності відповідного документу, що передбачає підтвердження отриманих компетентностей, які зафіксовані у декларації про попереднє навчання.

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК здобувачеві може бути зараховано повний об'єм кредитів або частину кредитів у разі співпадіння з темами освітнього компоненту, або додатково нараховано бали у розмірі — до 2% від можливої кількості балів набраних до форми підсумкового контролю.

ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Формат неформальної освіти	Умови перезарахування
Участь у науковій, науково-практичній конференції, семінарах, майстер-класах	Відповідно до наданого сертифікату
Інші форми неформальної освіти	Відповідно до документу, що підтверджує участь у заході
Формат інформальної освіти	Умови перезарахування
Участь у дискусіях, відвідування мистецьких заходів, дослідження інтернет джерел за темами освітнього компоненту, ознайомлення з науковою та публіцистичною літературою за фахом тощо.	Результати перезараховуються за умови декларування та презентація на аудиторних заняттях

5. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Проектор мультимед. Terco PJ2030, проєкційний екран Walfix SNT-172, лазерний презентер 2E-LP-IB, ноутбук Dell Inspiron 3552 (135C45DIL-6B) (введення у експлуатацію – 2018 р.); ПЗ: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, Libre Office 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDFXChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування), колонки Sven BF21R 2015 р.; репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Бігус О.О. та ін. Сучасний танець: основи теорії і практики : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2019 р.
2. Брацун Т., Дегтяр Л., Курдупова О. Інтеграція танцювально-рухової терапії в систему професійної хореографічної освіти = Integration of Dance/Movement Therapy Into the System of Professional Dance Education // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2025. Вип. 86, т. 1. С. 315-319.

3. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2009. 260 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
4. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. Ч. 1 : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2002
5. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю : навч.-метод. посіб.. Ч. 2. Київ : ДАКККиМ, 2003. 123 с.
6. Володько В.Ф., Методика викладання народно-сценічного танцю : навч.-метод. посіб. Ч. 3. Київ : ДАКККиМ, 2004. 112 с.
7. Голдрич О. С. Хореографія. Львів : Край, 2003. 158 с.
8. Зайцев Є.В., Колесниченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю. Видання третє. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації, а також для загальноосвітньої школи, позашкільних та професійних навчальних закладів, системи післядипломної педагогічної освіти. Вінниця: Нова Книга, 2007. 413 с.
9. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю Ч. 1. Київ : Ліра, 2017. 375 с.
10. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю Ч. 2. Київ : Ліра, 2018. 415 с.
11. Лісовська Н. Ю. теорія і методика народно-сценічного танцю : навч. посіб. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2021. 178 с.
12. Рехліцька А. Є., Білоусенко І.В. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія». Херсон : Херсон. держ. ун-т. 72 с.
13. Сандульський С., Курдупова О., Дегтяр Л. Віртуозні рухи як феномен хореографічного мистецтва: шляхи розвитку віртуозності/ «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 85. Том 3. С. 40-46.
14. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] Харків: ХДАК, 2022. 24 с. Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khkdk-xmlui/handle/123456789/1805>

15. Теорія і методика сучасного бального танцю : навч-метод. посіб. Уклад. : В. А. Сизоненко Умань : АЛМІ, 2017. 200 с.
16. Ткаченко В.В. та ін. Фізична підготовка майбутніх хореографів: теорія, методика, діагностика : навчально-методичний посібник. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024. 127 с.
17. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник. Київ : Альтерпрес, 2010. 324 с.
18. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. Київ : Вадим Карпенко, 2008. 167 с.

Додаткова

1. Ann Cooper Taken by surprise: a dance improvisation reader / Cooper Ann, Gere David. 2003. 279 pages
2. Melinda Buckwalter Composing while Dancing: An Improviser's Companion / Buckwalter Melinda. 2010. 231 pages
3. Vida Midgelow The Oxford Handbook of Improvisation in Dance / Midgelow Vida. 2019. 256 pages
4. Danielle Goldman I Want to Be Ready: Improvised Dance as a Practice of Freedom / Goldman Danielle. 2010. 186 pages
5. Justine Diane Reeve Dance Improvisations: Warm-Ups, Games and Choreographic Tasks / Reeve Justine Diane. 2011. 184 pages
6. Darla Johnson The Art of Listening: Intuition & Improvisation in Choreography / Johnson Darla. 2012. 300 pages

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури. Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка. Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>
4. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського. Режим доступу: <https://mtlib.org.ua/>
5. Інтернет-ресурси.